

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului

învinuirea lui

Cristina Butuc

(art. 165 alin. (2) lit. a), b), c) Cod penal)

*(Dosarul nr. Ira-1717/2023
Nr. PIGD 1-12104962-01-Ira-25092023)*

Recurs vădit neîntemeiat. Instanța de apel nu a comis o eroare când a respins ca tardiv un apel depus de apărare peste nouă ani, împotriva unei sentințe adoptate într-o cauză despre care inculpatul cunoștea și care era disponibilă pe internet.

24 aprilie 2025

Au examinat anterior cauza judecătorești:

Instanța de fond: Serghei Dimitriu

Curtea de apel: Oxana Robu, Igor Mânăscuță, Stelian Teleucă

Textul corespunde originalului

Judecând în lipsa părților recursurilor declarate în cauza penală privind învinuirea lui Cristina Butuc,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Vladislav Gribincea, *Președinte,*

Lilia Roic-Botezatu,

Alexandru Negru, *judcători,*

constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. Cristina Butuc născută în anul 1991 în or. Leova. Ea a fost învinuită în baza art. 165 alin. (2) lit. a), b), c) Cod penal (trafic de ființe umane).

2. Cristina Butuc a fost apărată de avocatul Marian Babără.

3. În prima instanță cauza a fost examinată în procedură generală. Cristina Butuc a fost găsită vinovată de comiterea infracțiunii incriminate și condamnată la șapte ani de închisoare în penitenciar pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de administrarea resurselor umane pe un termen de doi ani. La 19 aprilie 2023, instanța de apel a respins apelul avocatului Marian Babără în interesele lui Cristina Butuc, ca fiind tardiv.

4. La 26 iulie 2023, avocatul Marian Babără, în interesul lui Cristina Butuc, a declarat recurs prin care solicită casarea deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

5. Urmărirea penală în această cauză a fost pornită la 16 noiembrie 2011 și s-a finalizat la 07 februarie 2011. Prima instanță a examinat cauza în perioada 15 februarie 2012 – 26 februarie 2013. Instanța de apel a examinat cauza între 01 septembrie 2022 și 19 aprilie 2023. Dosarul a ajuns la Curtea Supremă de Justiție la 10 octombrie 2023.

ÎN FAPT

6. Cristina Butuc a fost învinuită că, în perioada ianuarie-septembrie 2011, aflându-se pe teritoriul Republicii Moldova, le-a recrutat pe D.G., C.B și C.C. Butuc a acționat împreună cu persoane neidentificate pentru a le exploata sexual, profitând de vulnerabilitatea acestora. Acțiunile au fost realizate prin înșelăciune și în scop de exploatare comercială. Butuc le-a promis un salariu de 4.000 de dolari americani lunar pentru a practica prostituția. Butuc le-a ajutat să obțină pașaportul, le-a fotografiat și a transmis proxeneților din Turcia pozele lor și copiile pașapoartelor, pentru ca proxeneții să le procure bilete avia la cursa Chișinău – Istanbul. Cele trei femei au fost întâlnite în Turcia de o persoană pe nume Ramazan, care le-a transportat în or. Istanbul, unde împreună cu o persoană pe nume Murat le-au supus exploatării sexual-comerciale. D.G. a fost supusă exploatării sexual-comerciale contrar voinței sale până la 11 octombrie 2011,

C.C. până la 18 octombrie 2011, iar C.B. până la 16 noiembrie 2011. Acțiunile Cristinei Butuc au fost calificate în baza art. 165 alin. (2) lit. a), b), d) Cod penal.

7. La 26 februarie 2013, [Judecătoria Botanica, mun. Chișinău](#) a găsit-o vinovată pe Cristina Butuc de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. a), b), d) Cod penal și a condamnat-o la șapte ani închisoare în penitenciar pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de administrarea resurselor umane pe un termen de doi ani. În instanța de fond cauza a fost examinată în lipsa inculpatei, aceasta fiind anunțată în căutare. Sentința motivată a fost publicată pe portalul instanțelor judecătorești la scurt timp după pronunțare.

8. La 22 august 2022, avocatul Marian Babără, în interesul lui Cristina Butuc, a depus apel prin care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei hotărâri de achitare. Avocatul invocă că în prima instanță cauza a fost examinată în lipsa inculpatei, care era plecată la muncă peste hotare. Instanța a interpretat greșit faptele, subliniind că inculpata nu a avut un rol activ în traficul de persoane și că doar a povestit victimelor despre experiențele sale de muncă în străinătate, fără a le implica în acțiuni ilegale. Apelantul afirmă că victimele au contactat inculpata de bunăvoie și nu au fost recrutate de ea. Nu există probe care să o lege de infracțiunea imputată, iar sentința nu s-a bazat pe dovezi obiective.

9. La 19 aprilie 2023, Curtea de Apel Chișinău a respins apelul avocatului ca fiind depus peste termen. Instanța de apel a constatat că sentința de condamnare, pronunțată de prima instanță la 26 februarie 2013, a fost contestată cu apel de avocatul Maria Babără la 22 august 2022, după expirarea termenului de 15 zile prevăzut de lege. Apărarea nu a prezentat motive plauzibile care să justifice întârzierea, iar instanța de apel nu a găsit temeiuri pentru repunerea apelantului în termen. În consecință, instanța de apel nu a purces la analiza legalității și temeiniciei sentinței primei instanțe. Decizia a fost pronunțată la public la 28 iunie 2023.

10. La 26 iulie 2023, avocatul Marian Babără, în numele lui Cristina Butuc, a depus recurs, fără a invoca niciun temei prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală. Recurentul solicită casarea deciziei instanței de apel și remiterea cauzei la rejudecare. El critică legalitatea constatării tardivității apelului. Sentința a fost pronunțată în absența inculpatei, care era plecată la muncă în străinătate, iar aceasta nu a fost informată despre sentință până în 2022. Recurentul solicită casarea deciziei instanței de apel și rejudecarea cauzei, invocând că termenul de apel ar trebui să curgă din data comunicării efective a sentinței. El susține că apelul a fost depus în termen, iar instanța de apel a greșit când l-a respins ca tardiv.

11. La 10 octombrie 2023, Curtea Supremă de Justiție a solicitat părților depunerea referinței la recurs. La 05 noiembrie 2024, procurorul în secția judiciar penală a Procuraturii Generale, Sergiu Crijanovschi, a depus referință în care a solicitat declararea recursului ca fiind inadmisibil.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

12. Articolul 319 Cod de procedură penală reglementează procedura de citare a părților, astfel alin. (1) și (2) prevede următoarele:

„(1) Judecarea cauzei poate avea loc numai dacă părțile sunt legal citate și procedura de citare este îndeplinită. Neînfațșarea părții în instanța de judecată nu împiedică examinarea cauzei dacă în instanță s-a prezentat avocatul ales sau avocatul care acordă asistență juridică garantată de stat, care a luat legătura cu partea reprezentată.

(2) Partea prezentă la un termen de judecată nu mai este citată pentru termenele ulterioare, chiar dacă va lipsi la vreunul dintre aceste termene.”

13. Articolul 402 alin. (1) Cod de procedură penală prevede următoarele:

„Termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel.”

14. Articolul 404 alin. (1) Cod de procedură penală prevede următoarele:

„Participantul la proces care a lipsit atât la judecarea, cât și la pronunțarea sentinței și nu a fost informat despre adoptarea sentinței, poate declara apel și peste termen, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

15. Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 19 aprilie 2023. Decizia motivată a fost pronunțată la 28 iunie 2023. Cererea de recurs a fost depusă la 26 iulie 2023. La momentul pronunțării decizie instanței de apel, termenul de recurs era de 30 de zile de la pronunțarea deciziei motivate. Prin urmare recursul a fost depus în termen.

16. Art. 434 Cod de procedură penală prevede că instanța de recurs verifică legalitatea hotărârii atacate doar în limitele invocate în recurs. Această prevedere nu permite instanței de recurs să admită recursul din alte considerente decât cele invocate în recurs. De asemenea, ea nu permite instanței de recurs să verifice oportunitatea unei soluții judecătorești date de instanța de fond sau apel atât timp cât aceasta este legală (decizia CSJ nr. [1ra-854/2022](#), § 85). Totuși, legea nu interzice instanței de recurs să recalifice considerentele invocate în recurs de la un temei de recurs la altul (decizia CSJ nr. [1ra-1520/2023](#), § 56).

17. În conținutul cererii, recurentul nu indică expres vreun temei de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală. În mod normal, unui asemenea recurs nu urmează să-i fie dat curs, însă, având în vedere durata lungă scursă de la data depunerii, instanța a decis, în mod excepțional, examinarea acestuia. În urma analizei argumentelor invocate în recurs, instanța constată că el se bazează pe art. 427 alin. (1) pct. 7) din Codul de procedură penală în vigoare până la 01 septembrie 2023. Acest temei se referă la respingerea eronată a unui apel ca fiind tardiv.

18. Recurentul susține că instanța de apel eronat a considerat că apelul tardiv, întrucât, inculpata nu a cunoscut despre pronunțarea sentinței în privința sa și a aflat despre ea în anul 2022, prin intermediul avocatului ales de ea. Instanța reiterează că, părțile au obligația și diligența de a se interesa de soarta cauzelor sale (*mutatis mutandis* dec. CtEDO [*Van Harn v. Germania*](#), 2007), iar nerespectarea acestei obligații îi poate lipsi de dreptul de a cere repunerea în termenul de atac.

19. Cristina Butuc a fost prezentă la ședințele de judecată din 01 și 13 martie 2012, prima ședință fiind amânată pentru că nu se prezentase avocatul ei, iar a doua ședință a fost amânată la cererea ei, pentru angajarea unui avocat (f.d. 4-5, vol. 2). La următoarele ședințe de judecată Butuc nu s-a mai prezentat. Ea a fost anunțată în căutare și a fost desemnat un avocat care i-a apărat interesele. Prin urmare, Butuc a cunoscut despre examinarea cauzei penale și nu s-a interesat de soarta cauzei sale mai mult de nouă ani. Sentința în cauza sa era disponibilă pe portalul instanțelor judecătorești și putea fi accesată de condamnată. În asemenea circumstanțe, respingerea ca tardivă a unui apel depus peste nouă ani nu poate pune în discuție legalitatea deciziei instanței de apel. Prin urmare, recursul declarat de avocatul Marian Babără este vădit neîntemeiat.

20. Din motivele de mai sus, în conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus avocatul Marian Babără, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2023.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Vladislav Gribincea

Judecători

Lilia Roic-Botezatu

Alexandru Negru